

2. CENTESIMI

Prodorba za Monarhi la
tena 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 par.

Abbonamento per la
Monarchia: Europa 4
per 3 mesi. Un anno
quattro 2 em.

Abbonamento für die
Monarchie: vordr. 4
K. jährlich 15 mark
2 Heller.

OMNIBUS

Istazi svaki dan osim nedjelje i svetka
u 11 ura prije podne.

Eine eget glasseاحتفال في الدما
نحوه ا فسته انا 11 انا.

Erechnet täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

2 BELLER

Za vrštenje objava u
Malom glasniku plate
se za svaku ried 2 par.
Najmanja pristojba 30 p.

For insertion d'anni
nel Notiziario d'affari
si paga per ogni parola
2 cent. L'assa minima
30 centesimi.

Jedes Wort im Kleinen
Anzeiger kostet 2 h.
30 Centesime. Taxe 30 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINIA i dr., PULA — Via Giulia br. 1

Sastanak zastupnika u Trstu.

U sriedu se je obdržavao najavljeni sastanak zastupnika istarskog sabora. Isti je bio u dvorani na namjestništvu u prisustvu namjestnika kneza Hohenlohe-a, a pod predsjedanjem zem. kapetana dra. Rizzi-a. Razpravljalo se je od 4 sata po podne do 7 i pol na večer. Poslije razprave, koja se je vodila u veoma prijateljskom tonu, prihvaćeni su ovi zaključci:

1. Poziva se vlada, da čim prije sazove istarski sabor.

2. Radi gospodarske krize i suše poziva se zemaljski odbor, da doprine 100.000 kruna za ublaženje nevolje iz zemaljskih zaklada uz naknadno odobrenje sabora, na što se zastupnici obvezuju.

3. U isto doba pozvati će se centralna vlada, da priteče u pomoć i sa svojim doprinosom, te se u tu svrhu uoblaščuju zastupnici dr. Laginja, Spincić, Bartoli i Rizzi, da posreduju.

4. Komisija, koja postoji na namjestništvu za ublaženje bjede, neka se popuni sa jednim članom zemaljskog odbora i sa zastupnicima dr. Appolonio, dr. Laginja, Mandić, Mrach. Ista će imati odrediti sa doprinosom vlade i zemaljskog odbora.

5. Poziva se vlada, da obustavi prisilno utjerivanje poreza putem rubača kroz ovu godinu.

6. Dopitat će se pripomoći nekim organizacijam za razpačavanje vina.

Na koncu konferencije namjestnik je obećao, da će odmah javiti centralnoj vladi o svim zaključcima i da će ih zagovarati najvećom pripravnosti. Sastanku su prisustvovali skoro svi zastupnici. Oni koji ne mogu doći izpričahu svoju odsutnost.

VIESTI.

Mjestne.

Oglasivanje u službenom listu.

U službenoj novinici «Osservatore Triestino» nalazimo često oglase u samom talijanskom, dotično njemačkom jeziku i to sa strane državnih oblasti. Proti takvom postupku moramo najodlučnije ustati. Kad država uprava već nema prama nama ni toliko obzira, da službeni list tiska i u našem jeziku, premda sačinjavamo preko polovice pučanstva, dočim se u Dalmaciji službeni list tiska i u talijanskom, uzprkos samih 2,6% Taljana (1 još se tuže, da su prognjeni), to barem moramo odlučno zahtijevati, da se oglasi, koji su tiskani radi obavješćivanja javnosti, tiskaju i u našem jeziku. Kako dolaze državni uredi do toga da oglasi zemaljske kaznovnici u Kopru tiskaju samo njemački, mi ne znamo.

Osobito pak moramo da protestiramo što je oglašio povećanju broja pitomaca za vojnu mornaraku akademiju na Kieci tiskan samo talijanski. Ili se zar ne reflektira na naše mladiće, već samo na Talijane? Mi znamo, da se našim pravi potezima pri ulazu u pomorsku akademiju i školu za mašiniste radi njemačkog jezika, no da u obće budemo omlažavani to si ne damo. Zato zahtijevamo od svih državnih ureda, a najpачe od namjestništva, da pošta naša prava i da vrši zakon. To i ništa više.

Imenovanje.

Potanski vještenikom u Poli imenovan je sv. ženi gimnazijalac Josip Ruzić.

Mjesta pitomaca kod pomorske akademije na Rieci.

Početak školske godine povećati će se mjesta pitomaca kod pomorske akademije na Rieci te će biti prosto 50 mjesta u I. tečaju, 10 u II., 10 u III. Do sada je svaki tečaj brojio 33 pitomca. Na ovo povećanje upozorujemo osobito naše mladiće iz Primorja i Dalmacije, da bi čim više pristupili, da i u oficirskom statusu mornarice postignemo onaj broj i važnost koju predstavljamo u mornarici. Uvjeti primanja mogu se viditi u ravnateljstvu svake srednje škole.

Konsumno društvo u Šijani.

Ovo društvo obdržavati će svoju redovitu glavnu skupštinu ove subote dne 3. travnja u 8 sati u večer u Družbinjoj školi, uz ovaj dnevni red: 1. Nagovor predsjednika. 2. Čitanje zapisnika prošle sjednice. 3. Izvješće o obracunu za prošlu godinu. 4. Sto tko predloži i 5. Izbor novog odbora.

Posujilnica u Voloskom za društvo.

Na glavnoj skupštini Posujilnice u Voloskom određeno je, da se od čistog prihoda god. 1908. daće 1000 (tisuća) kruna za Društvo sv. Ćirila i Metoda za Istru. Nadamo se, da će primjer Voloske posujilnice slijediti i ostali naši novčani zavodi i zadruge, te da neće biti ni jedan koji nebi doprisao za Društvo prama svojim sredstvima.

O nesreći u Velom Lošinju.

U utorku javismo o nesreći koja se je dogodila u Velikom Lošinju. Kako nam naknadno pišu, radnici koji su se u ladji nalazili bili su iz Dalmacije, te su radili u vapnenici na otočiću Oriule. S njima je bio i gospodar vapnenice, koji se je utopio. Uzrok nesreće pripisuje se nespretnosti putnika, i nakrcanju male ladje. Radnik za kojega nam javiše da je nestao, bio je izveden iz mora sutra u jutro. Kad je ladja usled vjetro i nespretnosti njihove počela da grabi more, dvojica skočiše u more i potonuše, dočim da su ostali u ladji bili bi se spasili karito su drugi, jer se je na njihovo zapaganje brzo prisločio u pomoć.

Poziv diletantima.

P. n. gg. članovi «Dramatskog odsjeka», umoljavaju se da svi dođu večeras na pokus «Primadonna» i to u 7 sati.

DOPISI.

Nevolja u narodu. — Rubačina.

Zmjin, dne 1. IV. 1909.

Već od nekoliko vremena gledam na biedno stanje tužnog seljaka, a pomoći od nikuda. Čitavo je polje kroz cijelo ljeto

može se reći trpjelo od neprestane suše, k tomu su usjevi dva puta bili potučeni gradom. Siroma kmet nema od polja prošle godine, a ma baš nikakve koristi, dapače ima više štete, jer je više počinio nego poteo. Od stoke, bilo koje vrsti nema također ništa, jer morade ju prodati većinom uz nisku cijenu radi pomanjkanja krmne. Doduše vina jest ove godine prilično dosta, ali ipak naš seljak nema od njega bog zna kakve koristi, jer ga ne može prodati uz nikakvu cijenu. Prijajnih boljih godina bilo je rietkih kmeta, koji su u ovo doba već morali kupovati žito za svakdanji kruh, dok ove godine nabrojili će ih na prste, koji još nisu trebali kupovati žito. Još je reće po ovdješnji narod, što se naša posujilnica skrbi za nj u tom pogledu i pomaže mu u koliko je moguće, samo da ne bude prisiljen dati se u pandže kojekakvih gukljoča krmjeljaka. Čeće je odbor, a najviše predsjednik posujilnice u velikoj neprilici, kad ga dođe kmet pitati kvintal žita na dug, a dužan je od prije par kvintala, jer ne daće li mu on, morati će poći drugome, a opet previše ga zadužit ne smije.

Poradi ove svestrane biede bila je ovdje komisija glede odpisa poreza — ali koji li koristi! Obećanja bilo je dosta — a za izpunjenje tih obećanja došlo je ovih dana ekektor, poslan od c. k. poreznog ureda iz Pazina, te baš u pravom smislu rieči gnjavi tog siromašnoga kmeta s utjerivanjem poreza; ne plati li mu kmet porez, pljeni mu sve, što nadje u kući, te uzimlje mu tako i zdjnu nadu. Dogodio se slučaj, da je jedan kmet prodao vino po 8 helera, da plati porez, samo da mu ne bude zaplijenjeno.

Biedan kmet jauče i moli podpore, ali mjesto podpore dobiva nemiloga cefa na vrata.

Žalostno, ali žalibože i istinito!

Razne.

Spor sa Srbijom riešen.

Kako javismo spor je sa Srbijom riešen. Srbija je poslušala savjet velevisli i podala monarhiji zatvorenu izjavu. Skupština je bez razprave mukom odobrila postupak vlade. I tako je i formalno riešen konflikt, koji je trajao šest mjeseci i držao u napetosti cijeli svet.

U ovom konfliktu je naša monarhija izšla pobjednicom, no ovo će riešenje imati i daljnjih posljedica. Rusija je ostala poniznija i već ruske novine pišu o neprijateljstvu Rusije prama našoj monarhiji. Englezka se je još više pobojala Njemačke, te je državni tajnik Grey govorio već o trideset «Dreadnoughts». Što se tiče konusacije Srbije, to «Press» donasa da će se dozvoliti izgradnja željeznice iz Srbije na jednu dalmatinsku luku, te će se s njom sklopiti trgovacki ugovor na temelju načela «najviše pogodnosti». «Tagesspost» pak javlja, da je Milovanović izjavio u tajnoj sjednici skupštine da je Rusija obećala Srbiji svoju pomoć netom se politički položaj poboljša i da joj je stavila u izgled uspjeh u Staroj Srbiji i Macedoniji.

Djelovanje riešnja spora u južnoj Dalmaciji.

Iz Dubrovnika i Kotora javljaju, da je pučanstvo odahnuo na glas, da je mir osiguran. Od nekoliko mjeseci tamo je stanje bilo nemirno. Prvo radi obsežnih

policijskih mjera, usled kojih se nitko nije čutio sigurnim. Zatim što je radi carinarskog rata sa Crnom Gorom i radi velikog broja vojničva življenja postalo tako skupo, da je nevjerojatno. Treće, ove je godine u Dubrovniku bio posve obustavljen promet stranca. Sada uslijedi osiguranja mira nadati se je, da će se to popraviti. U Dubrovnik je već došao veliki broj uglednih gostiju.

Ugarsko-hrvatsko parobrodsko društvo.

U sriedu se je držala glavna skupština ovog društva, na kojoj su bili oboreni računi za prošlu godinu. Čisti prihod iznaša K 255.084,85. Zaključeno je razdijeliti 200.000 kruna dividende, K 25 338-47 podijeliti rezervnom fondu, isto toliko upravi, K 2500 nadzornom odboru, a K 1.907,91 peniciji na novi račun.

«Narodna Obrana» u Americi.

U Chicagu se je 14. pr. mj. osnovala «Narodna Obrana», koja si je postavila cilj podupirati borbu Hrvata u domovini. Izabran je odbor od 9 lica, koji ima voditi akciju.

Promet u spljetkoj luci.

God. 1908. bio je promet morem u spljetkoj luci 1.089.677 tonelata.

Izbori u odbor zavoda za osiguranje radnika protiv nezgoda.

Prekjučer su se vršili ponovni izbori za jednog člana ravnateljstva i jednog zamjenika u zavod za osiguranje radnika protiv nezgode i to iz VI. skupine. Prvi je put izbor bio ukinut radi nekih nepravilnosti. Kandidati slovenski dobili su 2490 glasova, dočim su socijalisti dobili 3133 glasa, te su proglašeni izabranima. Kako «Edinost» javlja pri izboru su se dogodile velike nepravilnosti, te očekuje, da će isti biti ukinut. Tvornica papira u Vevčah je opet poslala glasovnicu bez podpisa izabranog pučevnika radništva.

Planinska kuća na Triglavu porušena.

Kako iz Ljubljane javljaju, planinska kuća, koja je bila na podnožju «Triglava» porušena usled odrona briega i lavine.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Il processo Födransberg.

L'esame dell'accusato durò 6 ore. Egli confessò d'aver ucciso la Fabry però in un momento di rabbia e non si ricorda dei particolari. Durante l'esame si constatò che il Födransberg fu condannato innumerevoli volte quasi in ogni luogo dove viasse un tempo. Egli perdette anche la nobiltà quando fu condannato per furto. Si constatò il suo temperamento rabbioso e il suo fisco passato. I testi depositano conforme l'atto d'accusa. Si constatò che il Födransberg colpì la canzonettista 9 volte.

Un nuovo Dock galleggiante per la marina da guerra.

L'amministrazione della marina da guerra ha ordinato un nuovo Dock galleggiante presso la firma Clark & Stanfield a Londra-Westminster. Il nuovo Dock avrà la portata di 22.000 tonnellate e costerà 8 milioni di corone. Sarà lungo 586 piedi e largo 112 piedi. Il nuovo

Dock sarà pronto nel 1911. Esso consisterà di 304 parti, le quali potranno essere separate. Per le operazioni d'immersione e di evacuazione dell'acqua si adopererà soltanto 5 ore.

La marina da guerra possiede oggi tre Dock, due murati ed uno galleggiante (Ballance). Quest'ultimo fu recentemente acquistato ed ha la portata di 15.500 tonnellate.

Un benefattore.

Questi giorni morì a Zagabria, Luigi Pierotti, il quale nel testamento dispose che tutto il suo patrimonio venisse elargito alla città di Zagabria. Il Pierotti, italiano, venne a suo tempo a Zagabria quale scarpellino ed acquistò una sostanza considerevole, la quale ora lasciò alla capitale croata.

Istituto di Credito Fondiario del Margraviato d'Istria.

Dal rescritto dell'Istituto di Credito Fondiario di Parenzo per l'anno 1908 rileviamo che nell'anno di gestione furono accordati 324 mutui nell'importo di corone 3.280.000, mentre nel medesimo tempo furono pagate a titolo di rate e canoni corone 732.798.07. Alla fine dell'anno 1908 vi erano 3486 mutui nell'importo di corone 13.350.059.99. Sono poi state emesse sino alla fine del 1908 12.075 lettere di pegno per il nominale di corone 14.348.400. L'utile netto della gestione ascende a corone 42.363.25, e corone 35.105.87 dal fondo di riserva, assieme corone 77.469.12 che viene aggiunto al fondo di riserva, il quale ora ammonta a corone 937.053.30 e rappresenta il 5,52% delle lettere di pegno emesse.

La marina da guerra russa.

La Duma approvò il bilancio per la marina da guerra cancellando l'importo di 3.400.000 rubli della posta per le costruzioni.

Vlastnik i izdavač: **Tiskara LAGINJA i DR.**
Odgovorni urednik: Jerko Mahulja.

Mali oglasnik. Piccolo notiziario.

IZNAJMLJUJE SE odmah liepo uređjena soba sa posebnim ulazom. Po volji i koštu, u ulici Ercole broj 12, III. kat.

TRAŽI SE soba prazna s posebnim ulazom u središtu grada. Upitati u upravu lista.

CERCASI stanica vuota, entrata libera, nel centro della città. Informazioni nell'amministrazione del giornale.

PRODAJU SE skrinje (kašuni) u tiskari Luginja i dr., ul. Giulia br. 1.

BUDILICA

10 cm visoka, sa do-
brim u svakom polo-
žaju izdaju strojem,
3 godišnjim pisanim
garantom K 2.80, 3
komada K 7.50; sa
noću svjetlošću ka-
zalom K 2.30, 3 ko-
mada K 9.-.
Povremeno skladište ora-
dopolja, stabljike i sre-
brine.

O. BEGERA nio
Vinkovci br. 41. Hrvatska
Veliki distribucijski
cjenik na zahtjev franko
i isključivo.

JEFTINO i BRZO. CEDULJICE

sv. ispovjed i pričest
izdaju
**NARODNA TISKARA
LAGINJA i dr. — PULA**
Via Giulia, 1.

JEFTINO i BRZO.

Trgovina pokućstva i mramornih ploča **A. ŽUNIĆ i Comp.** PULA

ulica S. Martino — ulica Giosuè Carducci

! OBJAVA !

Častimo se javiti slavnomoćništvo
da smo uz naše, već više godina ob-
stojeće skladište

pokućstva

koje je uvijek snabdjeveno sa razno-
vrstnom robom, otvorili i svoju vla-
stilu radionicu

mramora

tako da možemo sada p. n. g. mu-
šterije poslužiti uvijek i u svako doba
svakovrstnim belgijskim i talijanskim
mramorskim pločama.

Svaka se naručba obavlja bezod-
vlačno polak zahtjeva i mjere.

Sve radnje zasjecajuće u tape-
tarsku i stolarsku radnju obavljaju
se solidno i uz najumjerenije cijene.

Odličnim štovanjem

A. Žunić i Comp.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo
na dionice u Puntu.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. veljače 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

Swaki dan odm nedjelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Swaki dan odm nedjelje
prije podne	odl.	VPUNAT	dol.	po podne
5.45	odl.	Krk	dol.	4.35
6.-	dol.	Glavotok	dol.	4.50
6.10	dol.	Malinska	dol.	4.10
6.55	dol.	Omišalj	dol.	3.55
7.-	dol.	RUJEKA	dol.	3.20
7.30	dol.		dol.	2.50
7.40	dol.		dol.	2.40
8.25	dol.		dol.	1.55
8.50	dol.		dol.	1.45
9.30	dol.		dol.	12.45

Pruga: Baška-Punat.

Ostaci Cetvrt. Subotu	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Poned. Srijeda Petak
prije podne	odl.	VBaška	dol.	po podne
4.30	dol.	Punat	dol.	6.-
5.30	dol.		dol.	4.50

Uvjetno pristajanje u Staroj Baški.
Ravnateljstvo si pridržuje pravo — prema okol-
nostima — promjene plovitbenog reda.

Agencija na Rijeku kod I. Pakuljica, Via Andriasy 26.
PUNAT, dan 15. siječnja 1909.

RAVNATELJSTVO

PEČATE

Iz GUME izrađuju
tiskara
Luginja i dr.
Via Giulia 1. - Pula - Via Giulia 1.

Sirite i kupujte Omnibus

Gostiona „Narodni Dom“

Večeras i svaku večer koncertira u
„NARODNOM DOMU“

Bosanska Narodna Glazba

Početak u 7½ sati na večer.

Ulaz prost.

SVOJ K SVOMU!

Veliko skladište gotovih odijela i rubenine

Zadnja moda! za gospodu i dječake Najnoviji kroji!
u PULI ulica Giosuè Carducci br. 55.

Podpuna gotova odijela za svaku dobu godine, kaba-
nica, paletots, rublja, ovrtnika, ogrlica itd.

Primaju se naručbe za odijela po mjeri.

Roba iz najboljih tvornica sukna.

Cijene vrlo umjerene.

Preporuča se Slavenima

slavenska tvrdka TRANFIĆ.

SVOJ K SVOMU!

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadržajnih dionova jedan ili više
po kruna 50.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te
pionir od istoga 4½%.

čisto bez ikakvog odbitka.

Vrača na štednju uložene iznose do 1000 K bes predhodnog
odkaza, a iznose od 1000 K
odkazu, uz odkaz od 3 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku
ili na mjenice

i sadržajne uz garanciju.
Uredovni sati svaki dan od 9—za sati prije podne i 3—6 anti
poslije podne; u nedjelju i blagdana
zatvoreno.

Družvena pisarna i blagajna nalazi se u viali Osvrta vladika
kuda (Narodni Dom) prvi pod steno, gdje
dobivaju pabliše informacije.

Ravnateljstvo.

Austrijska

trgovina robe za gospodu i gospodje „Old England“

(vlasnica ANTONIJA AHNE)

PULA, Via Sergia br. 47.

Rubenine u svakoj cieni, za gospodu i gospodje, vuneve robe, ru-
kavica u velikom izboru, toaletne i galanterijske robe, parfuma i
sapuna, mahala, bluzi za gospodja, dolnjih suknja (Jupons) i pre-
gača, potrebe za odore, kravata za gospodu i gospodje, kiselbrana,
galoša itd. itd.